

‘Differentiëren met Nieuwsbegrip: loslaten is spannend, maar het werkt’

Een leerkracht die soepel differentieert op drie leesniveaus, leerlingen die als vanzelf in drietallen uiteengaan, en een schoolleider die precies weet wat er in de klassen gebeurt: op de Oranje Nassauschool in Rijnsburg gebeurt het. ‘Actief lezen op het juiste niveau wérkt. En dat motiveert.’

IN DE ACTIESTAND

Het is de tweede week van het nieuwsthema Hup Holland Hup. Juf Irene van groep 5 haalt eerst de voorkennis op van de week ervoor. ‘Wat hebben we allemaal al geleerd in de eerste twee lessen?’ De vingers schieten de lucht in. Dan volgt het filmpje van het Jeugdjournaal. Voordat Irene het filmpje aanzet, geeft ze de kinderen gerichte vragen mee. Na afloop komt ze op de vragen terug. Ook nu denken de kinderen actief mee.

DIFFERENTIATIE IN DE PRAKTIJK.

Benieuwd hoe dit er in de praktijk uit ziet? Wij namen een kijkje op de Oranje Nassauschool.

LESDOEL EN MODELEN

Dan is het tijd om te gaan lezen. ‘Ik doe een alinea voor en daarna gaan jullie zelf aan het werk met de tweede alinea, zegt Irene tegen de groep. ‘Het doel is: ik kan een tekst samenvatten. Hoe doe je dat, samenvatten?’ Irene legt het uit, én laat op het digibord zien hoe dat er concreet uit ziet. Nadat Irene lastige woorden als ‘verbroedering’ heeft gemodeld, is iedereen klaar om het zelf te gaan doen.

HELPEDE ROUTINE

Na het startsein van Irene komt de hele groep in beweging. In een mum van tijd zijn groepjes gevormd en iedereen verdiept zich in de tekst. De kinderen die de C-teksten lezen, zitten samen op de gang. ‘Op deze routine hebben we heel hard geoefend. Ze weten precies wat ik verwacht.’ Irene schuift eerst even aan bij het groepje dat met de A-teksten werkt en geeft een verlengde instructie. Daarna loopt ze rond en begeleidt de groepjes. Zo differentieert zij op drie niveaus: tekst, instructie én begeleiding.

‘Ik wilde het liefst alles zelf laten zien. Maar ze leren natuurlijk veel meer als ze zelf actief aan de slag zijn.’

Irene Lindhout, leerkracht groep 5, Oranje Nassauschool

DIFFERENTIËREN: LEREN LOSLATEN

Het actief lezen in groepjes op drie niveaus vraagt van de leerkracht om loslaten. Dat vond Irene in het begin wel spannend. ‘Ik wilde het liefst alles zelf laten zien. Maar ze leren natuurlijk veel meer als ze zelf actief aan de slag zijn.’ Schoolleider Maarten Graaff herkent dit bij andere leerkrachten. ‘Toch zorgen we ervoor dat alle kinderen op hun eigen niveau lezen. We zien aan de resultaten dat het werkt, en dat motiveert om door te gaan.’

DE SCHOOLLEIDER IN DE KLAS

Voordat Maarten schoolleider werd op de Oranje Nassauschool, was hij leerkracht en Nieuwsbegrip-coördinator. ‘Ik weet hoe belangrijk het is dat leerkrachten goed differentiëren en de leerlingen actief laten lezen, in kleine groepjes. We volgen de opbouw van Nieuwsbegrip. Alle afspraken staan in een kwaliteitskaart en ik ben veel in de klassen te vinden. Observeren met de kijkwijzer, coachen: alles om het team verder te helpen.’

GROEPJES OP NIVEAU

Twee keer per jaar maken de leerlingen een CITO-toets. Die gegevens, in combinatie met lesobservaties, vormen de basis van de groepjes. ‘We analyseren, observeren en passen waar nodig onze lessen aan,’ zegt Maarten. ‘Dit bespreken we ook met onze ib’er. De groepjes zijn zo gelijkwaardig mogelijk, zodat de kinderen elkaar echt uitdagen.’

EEN DOORGAANDE LIJN

Maarten is blij met de stijgende lijn. ‘In de groepen waar de kinderen in drietallen actief lezen, stijgen de resultaten. Nu we het ook in groep 5 doen, zorgen we daarmee voor een doorgaande lijn. En het mooie is: de kinderen hebben veel meer plezier. Ze mogen lekker praten en overleggen.’

‘In de groepen waar de kinderen in drietallen lezen, stijgen de resultaten.’

Maarten Graaff, schoolleider Oranje Nassauschool

BLIJVEN ONTWIKKELEN

Als Nieuwsbegrip-coördinator en ervaren leerkracht kent Maarten het klappen van de zweep. ‘Maar ik vind het goed om altijd kritisch te blijven en om te blijven ontwikkelen. Toen Nieuwsbegrip werd vernieuwd, hebben we daarom twee studiedagen gedaan. We kregen toen de tip om de leerlingen zelf voor de klas te laten modelen. Hier gaan we volgend schooljaar naar kijken.’

Ook beter differentiëren met Nieuwsbegrip? Vraag een teamtraining met de verdiepende bouwsteen ‘Differentiëren’ aan. Scan de QR-code hiernaast.

